

Onderwijsinitiatieven FC in Duitsland

Martin Bröcker
Projectleider internationaal Kenteq

14 september 2006
Initiatiefgroep Waterstof en Onderwijs

Eerste initiatieven

Vanaf 2000: Diverse initiatieven vanuit het bedrijfsleven (vooral in de deelstaten BW, NRW en Hessen)

Onderwerp: Technologische ontwikkeling en promotie van de FC

Financiering: Vanuit de Duitse overheid

BERTA

Een samenwerkingsverband van bedrijven en onderzoeksinstellingen.

Opgericht met financiële steun van het Duitse Ministerie van Economische Zaken eind 2001 (totaal ongeveer 30 Miljoen Euro).

BERTA 2

Focus: 'Handwerk' [niet-industriële technische bedrijven]. Stationaire en mobiele toepassingen

Uitgangspunt: 21% van de 'Handwerksunternehmen' kan FC-techniek in zijn werkgebied opnemen:

- Elektrotechnische en elektronica install.bedrijven
- Automobiëelbedrijven
- Gas- en klimaatbeheersing-installatiebedrijven.

BERTA 3

Resultaten onderzoek gedaan onder
'Handwerksunternehmen' voor wie stationaire
toepassingen van FC interessant is:

- Wens dat bijscholing in basiskennis FC snel beschikbaar is.
- Gedachte is dat de onderwerpen voor bijscholing elektrotechnisch, informatietechnisch, bedrijfseconomisch en verkoopstrategie zijn.

BERTA 4

Masterplan voor initieel onderwijs en bijscholing
opgesteld:

Doel o.a.: goede inschatting van de opleidings-
en bijscholingsbehoefte

Opdracht o.a.: fasen van marktintroductie
opstellen

Nadruk: stationaire en mobiele toepassingen

BERTA 5

Overige resultaten:

- www.hpi-hannover.de/brennstoffzelle
- Promotiewerkzaamheden over toepassingen van FC
- Diverse pr-media uitingen (PP, CD-rom, Internet)
- 4 Demonstratiekoffers FC

IBZ (Initiative brennstoffzelle)

- In 2002 opgericht op initiatief van het BIBB met subsidie van het Duitse ministerie van Onderwijs. (totaal ongeveer 100.000 Euro)

Zie www.initiative-brennstoffzelle.de

- Sinds 2002 is er met veel succes jaarlijks een conferentie gehouden waarbij ook (bij)scholing een onderwerp was.

IBZ 2

Resultaten IBZ:

- 3 CD-roms over FC als thuiscentrale en technische en experimentele basis principes van de FC.
- Brochure "brennstoffzellen in der Haustechnik" over informatie- en scholingsbehoefte.

IQ-BZ (Initiative Qualifizierung Brennstoffzelle)

- BERTA en IBZ hebben zich in 2005 gebundeld in het IQ-BZ.
- Onderwerp: scholing en bijscholing
- Nadruk: brandstofceltoepassing met WKK.

Betrokken organisaties

- BIBB
- Elektro-Ausbildungszentrum Aalen
- E.ON Ruhrgas
- FPB Bremen
- Heliocentris Berlijn
- Vaillant
- Met 7 andere

Doelstellingen IQ-BZ

Communicatie, coördinatie en kennisbundeling

Concreet:

- informatieuitwisseling over actuele ontwikkelingen van de betrokken organisaties
- inhoudelijk afstemmen en coördineren van activiteiten
- 1 spreekbuis vormen

Hoofdonderwerpen IQ-BZ

- Basiskennis FC
- WKK (bij toepassing FC)

Opdracht IQ-BZ

(binnen het onderwerp scholingsfasering)

- vroegtijdig over toekomsttechnologieën informeren en toekomstscenario's presenteren
- benodigde kennis, vaardigheden en competenties beschikbaar stellen op de juiste momenten
- bij marktintroductie de benodigde scholing en bijscholing (om te kwalificeren) beschikbaar hebben

Toekomstscenario voor scholing, bijscholing en publieke acceptatie

- 2005 – 2007
  - basisinformatie, voorbereiding leerplannen (module 1 - introductie)
- 2008 – 2010
  - basisinformatie, leerplannen getest op pilotscholen, scholing door fabrikanten (module 2 - overbrugging)
- 2011 – 2015
  - scholingsinitiatieven, definitieve leerplannen, scholing door fabrikanten (module 3 - implementatie)
- 2016 – 2020
  - geïmplementeerde scholing en bijscholing

ZuHause

Initiatiefnemer: FPB (forschungsinstitut
Praxisnahe Berufsbildung) uni Bremen
(betrokken bij IBZ en IQ-BZ)

Projectvoorstel: Europese subsidieprogramma
Leonardo

Doel: Module 1 ontwikkelen.

Partners: DE, NL, UK, LI, IT, ES
(www.fuelcellknowhow.com)

Subsidie

Jaarlijks (voor de periode van 10 jaar)
bedrag van 50 miljoen Euro

Verstrekker: Duitse overheid

Doelgroep: onderwijs en bedrijfsleven in
Duitsland

Doel: Introductie van de brandstofcel.

Bedankt voor jullie aandacht !